

12.10.2023

לכבוד
מר רסאן עליאן
מתאם פעולות הממשלה בשטחים
בדוא"ל

לכבוד
עו"ד גלי בהרב מיארה
היועצת המשפטית לממשלה
בדוא"ל

לכבוד
מר יואב גלנט
שר הביטחון
בדוא"ל

- דחוף ביותר -

הנדון: החזקת פועלים מרצועת עזה במתקני מעצר ישראליים בניגוד לרצונם

בשם עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל, רופאים לזכויות אדם – ישראל, האגודה לזכויות האזרח בישראל, המוקד להגנת הפרט וארגון גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע, הריני לפנות אליכם בדחיפות בנושא מעצרים והחזקתם של מאות פועלים מרצועת עזה אשר עבדו בישראל בהיתרי עבודה עד לפרוץ האירועים מיום 7.10.2023, הכל כמפורט להלן.

1. ביום שבת 7.10.2023 פתח חמאס בהתקפה על אוכלוסייה אזרחית בישראל. מעל 1,200 נהרגו, בין 100-150 אנשים בהם נשים, זקנים וילדים נחטפו לרצועה וגורלם אינו ידוע ואלפים נוספים נפצעו ונעקרו מבתיהם. היקף הפשעים שבוצעו באוכלוסייה האזרחית ממשיך להיחשף. מדובר במתקפה חסרת תקדים ואכזרית. עם זאת, המעשים וההפרות החמורות של המשפט ההומניטרי הבינלאומי שביצעו ארגון חמאס וארגונים חמושים אחרים, אינם פוטרים את ישראל מאחריותה לפעול בהתאם להוראות הדין.

2. נכון ליום פרוץ האירועים, שהו בישראל כחוק בהיתרי עבודה אלפי פועלים מרצועת עזה אשר עבדו אצל מעסיקים ברחבי ישראל. בעקבות האירועים הקשים המתמשכים, נוצר חשש כבד לחייהם ולשלמות גופם של הפועלים. כבר עתה, ידועים מקרים שבהם נחשפו פועלים לאיומים ולאלימות הן על ידי אזרחים והן על ידי שוטרים וחיילים.

3. לנוכח העובדה שתושבי הרצועה לא יכולים לשוב לביתם, אך הם לא בטוחים גם בישראל, הגיעו מאות רבות של פועלים לגדה, שם הם מקבלים מחסה אצל תושבי המקום, עד שיהיה ביכולתם לחזור לביתם.

4. אתמול, 11.10.2023, התברר לפועלים כי ההיתרים בהם החזיקו כדין, נשללו על ידי ישראל וכי אין זכר לקיומם באפליקציית אלמונסק. בהעדר אינדיקציה לשהות כדין בישראל, הופכים הפועלים פגיעים עוד יותר והם חשופים לסנקציות משפטיות

ואחרות. מטבע הדברים, ביטול ההיתרים עורר חרדה רבה בקרבם, שכן עתה בעל כורחם הם שוהים בישראל בניגוד לחוק.

5. פניות רבות שהגיעו לארגונים מפועלים ובני משפחותיהם ברצועה מציירות תמונה קשה ביותר. החל מיום שלישי אבד הקשר עם פועלים רבים ובני משפחותיהם אינם יודעים היכן הם. פועלים אחרים שהגיעו למחסומים בגדה המערבית בתקווה לשהות שם אצל מכרים, או במקלטים שהוכשרו לשם כך מספרים כי בעת שביקשו לעבור נחקרו במשך שעות רבות על ידי הצבא ועוכבו לזמן ארוך, חלקם כפותים. קיימות עדויות על יחס משפיל ואלים בעת החקירה. בנוסף, ממאות פועלים נלקחו הטלפונים הניידים שברשותם וכן כסף מזומן והם נכלאו במתקנים ייעודיים מבלי שדווח על כך לאיש.

6. על אף שלא נעשה כל פרסום רשמי ואין לכך זכר בתקשורת, מהעדויות מצטייר מצב לפיו פועלים רבים מוחזקים במתקני מעצר בגדה המערבית, ביניהם מתקן ענתות, וזאת **בניגוד לרצונם**, מבלי שיש להם כל קשר עם העולם החיצון, מבלי שהם מיוצגים או מקבלים ייעוץ משפטי.

7. המעצרים אינם יכולים להיעשות במחשכים ובניגוד לדין. ביצוע המעצרים נעשה ללא סמכות בחוק, ללא עילת מעצר וללא שפורסמו צווים כלשהם בעניין. הפועלים מוחזקים במעצר ללא תיעוד, לתקופה שאינה ידועה וללא הבטחת זכויותיהם הבסיסיות ביותר, ובעיקר השמירה על זכותם להלך הוגן, פגישה עם עורכי דין וביקורת שיפוטית (ר' בג"ץ 3239/02 **מרעב ואח' נ' מפקד כוחות הצבא**). מעצרים המוניים אלה הינם אסורים.

8. בהתאם לדין הבינלאומי המנהגי, במצב של לחימה, **אסור לנקוט בפעולות תגמול ונקם נגד האוכלוסייה האזרחית**. אלפי הפועלים אשר שהו ושוהים בישראל בעת הלחימה הם אזרחים מוגנים. סעיף 27 לאמנת ג'נבה הרביעית, החל על מצב לחימה מחייב את ישראל לנהוג בהם:

ב"דרך-ארץ לגופם, לכבודם, לזכויותיהם המשפחתיות, לאמונתם ולפולחנם, לנימוסיהם ולמנהגיהם. היחס אליהם יהא תמיד אנושי, והם יוגנו במיוחד מפני כל מעשי אלימות או איומי אלימות...." (ר' גם סעיף 46 לאמנת האג בדבר דינייה ומנהגיה של המלחמה ביבשה משנת 1907).

9. שלילת ההיתרים ומחיקתם מאפליקציית אלמונסק מהווה מעשה נקם אסור כלפי הפועלים. פעולה זו שוללת מהם בחוסר תום לב מוחלט ובמכוון את ההוכחה שהייתה בידם אודות סיבת שהייתם בישראל כחוק. לפעולה זו עלולה להיות תוצאה הרת גורל שכן היא חושפת את הפועלים ביתר שאת לפגיעה במעמדם המשפטי וחמור מכך, בחייהם ובשלמות גופם.

10. למותר לציין כי כלל התושבים אשר קיבלו היתרי עבודה עברו בדיקות ביטחוניות דקדקניות על ידי רשויות הביטחון בישראל אשר אמורות היו לשלול כל אפשרות שהם מעורבים בארגונים, או מהווים סכנה לישראל. ככל הידוע לנו לא עלתה כנגד העצורים טענה כלשהי והם נעצרו מהטעם שהם תושבי רצועת עזה, ומטעם זה בלבד. ודוק. לפועלים יש אפשרות לקבל מחסה בגדה המערבית ולשהות שם באופן וולנטרי עד שיוכלו לשוב לביתם.

11. אם לא די במתואר לעיל הרי שסעיף 43 לאמנת ג'נבה הרביעית מטיל חובה על ישראל למסור במהירות האפשרית את שמות המוגנים שנעצרו או שייחדו להם מקום מגורים. עד עתה פניות בנושא לא נענו, ולא נמסרה רשימה כלשהי בעניין המוגנים.

12. לאור על כל האמור לעיל, נבקשכם לפעול לשחרר לגדה המערבית את הפועלים המוגנים אשר מוחזקים במתקני המעצר בניגוד לרצונם. בנוסף, נבקשכם למסור רשימה כוללת של כל הפועלים המוחזקים על ידכם ומקום מעצרם. עוד נבקשם לאפשר ביקור קבוצת עורכי דין לצורך בדיקת תנאי החזקתם של הפועלים.

לתשובתכם הבהולה נודה.

בברכה,

אסנת כהן ליפשיץ, עו"ד